

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/112/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814207251
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814207251.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu Československá obchodní banka, a.s. so sídlom v Českej republike, Praha, Radlická 333/150, IČ: 00001350, zast. Mgr. Petrom Olejárom, usadeným euroadvokátom so sídlom v Bratislave, Mikulášska 29 proti žalovanému C. D., nar. X.XX.XXXX, bytom G., O. XXX/X, o zaplatenie 18.364,52 Kč s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 10C/65/2014-91 zo dňa 27. októbra 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení uviedol, že právomoc súdov Slovenskej republiky je daná podľa článku 15, článku 16 bod 2. Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

3. Zmluvu o úvere zo dňa 16.10.2009 uzavretú medzi žalobcom, ktorý je bankovým subjektom Českej republiky zapísaným v Obchodnom registri ČR a žalovaným, ktorý má postavenie spotrebiteľa s obvyklým pobytom na území SR, súd posúdil podľa slovenského právneho poriadku, t.j. podľa právneho poriadku štátu obvyklého pobytu žalovaného ako spotrebiteľa, ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú podľa príslušných ustanovení Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov, s poukazom na článok 1, článok 5 Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rímsky dohovor zo dňa 19.6.1980), ktorý sa uplatňuje na zmluvné záväzky vo veciach s medzinárodným prvkom, ktoré vznikli do 16.12.2009.

4. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnemu názoru, že návrh žalobcu nie je dôvodný. Vykonaným dokazovaním, listinnými dôkazmi bolo preukázané, že dňa 16.10.2009 bola medzi účastníkmi uzavretá Zmluva o úvere č. 003362175, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový úver v sume 30.000,- Kč, poukázaný na jeho bankový účet. Zmluvný úrok bol dojednaný vo výške 15,90% ročne. RPMN predstavovala 31,04%. Za poskytnutie úveru sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi poplatok v sume 500,- Kč a za správu úveru sumu 50,- Kč mesačne. Úver bol povinný splácať v 24 mesačných splátkach po 1.469,- Kč vždy do 16. dňa v mesiaci. Prvá splátka bola splatná dňa 16.11.2009 a posledná dňa 16.10.2011. V prípade omeškania s platením úveru bol medzi účastníkmi dojednaný úrok z omeškania vo výške 15% ročne. Súčasne bolo medzi nimi dojednané poistenie úveru (časť I., bod 1.8. úverovej zmluvy) pre prípad smrti alebo invalidity a pracovnej neschopnosti žalovaného. Vzhľadom k tomu, že žalovaný úver riadne a včas nesplácal, žalobca mu dňa 18.7.2010

oznánil zosplatenie úveru ku dňu 16.7.2010 a vyzval ho k zaplateniu zostatku úveru s príslušenstvom do 29.7.2010. Žalovaný na výzvu nereagoval.

5. Súd právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou o úvere zo dňa 16.10.2009 s poukazom na cit. ust. § 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov, považoval za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka i napriek tomu, že účastníci zmluvy deklarovali v úvodných ustanoveniach zmluvy, že predmetnú zmluvu uzatvárajú podľa ust. § 269 ods. 2 a nasledovných a § 497 a nasledovných Obchodného zákonníka. Bez ohľadu na označenie zmluvy ako „Zmluvy o úvere,“, ktorá by sa mala podľa klasického chápania spravovať výlučne len Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov, súd dospel k záveru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačenom formulári). Na vzťah medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinným) je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Jednoznačne z obsahu zmluvy nevyplýva, že žalovaný pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z obsahu zmluvy s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy mal súd za to, že úver bol žalovanému poskytnutý ako spotrebiteľovi. Zmluva o úvere zo dňa 16.10.2009 je spotrebiteľskou zmluvou podľa Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov, na ktorú sa subsidiárne použije Občiansky zákonník a v ňom uvedené ustanovenia o premlčaní. Aplikovanie trojročnej premlčacej doby na spotrebiteľské právne vzťahy podľa Občianskeho zákonníka bolo ustálené súdnou praxou vo viacerých súdnych rozhodnutiach /napr. Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/105/2013, rozhodnutia NS SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2009/.

6. Dňa 1.5.2014 nadobudla účinnosť novela Zákona o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo služieb na diaľku č. 102/2014 Z.z., ktorá novelizovala Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ustanovením § 5b, podľa ktorého má súd povinnosť ex offo prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských vzťahoch. Uvedené ustanovenie upravuje postup súdu a má sa aplikovať režimom okamžitej aplikability procesných noriem, t.j. na všetky prípady, v ktorých je rozhodované príslušným orgánom, vrátane súdu, o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy. Citovanou novelou k § 5b nebolo zavedené ani osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by jeho účinnosť posúvalo. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o uplatnenom nároku bez ohľadu na to, kedy vznikol.

7. Žalobca listom zo dňa 18.7.2010 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 16.7.2010. Celý dlh žalovaného sa stal zročným dňa 16.7.2010, čo napokon sám konštatoval v obsahu návrhu. Na predmetný vzťah, ktorý je občianskoprávnym, spotrebiteľským vzťahom sa aplikuje premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je trojročná. Žalobca mohol právo na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom po prvýkrát voči žalovanému uplatniť dňa 17.7.2010, t.j. deň nasledujúci po zosplatení úveru. Od tohto dňa začala žalobcovi plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 17.7.2013. Návrh na začatie konania podal žalobca dňa 22.4.2014, t.j. po uplynutí premlčacej lehoty, preto ho súd ako nedôvodný zamietol. Keďže došlo k premlčaniu istiny, dochádza k premlčaniu aj jej príslušenstva a to i dojednaných úrokov a úrokov z omeškania.

8. Záverom súd poukázal i na to, že úverová zmluva zo dňa 16.10.2009 neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. k/ Zákona č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, a to určenie priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok, kedy sa úver poskytnutý žalovanému považuje podľa cit. ust. § 4 ods. 3 zákona za bezúročný a bez poplatkov. V takomto prípade by žalobcovi vzniklo právo len na zaplatenie nesplatenej úverovej istiny v sume 10.244,20 Kč za predpokladu, že ním uplatnená pohľadávka, tak ako bolo uvedené vyššie, by nebola premlčaná.

9. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca v konaní nebol úspešný, preto mu právo na náhradu trov konania nevzniklo. Žalovanému žiadne trovy konania nevznikli a napokon žiadne voči žalobcovi neuplatnil.

10. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho došlo k zamietnutiu žaloby. Súd správne ustálil, že predmetný vzťah sa bude posudzovať podľa Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky z roku 1980 - Rímsky dohovor.

V zmysle tohto dohovoru má za to, že právny vzťah sa riadi právnym poriadkom Českej republiky. Svoje tvrdenie opiera o Článok 3 ods. 1 Rímskeho dohovoru (ďalej len „Dohovor“), podľa ktorého sa zmluva spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia účastníci zmluvy. Voľba musí byť výslovná alebo musí dostatočne spoľahlivo vyplývať z ustanovení zmluvy alebo z okolností prípadu. Účastníci zmluvy si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť. Zmluva bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ČR, čím má za dostatočne preukázané, že medzi stranami došlo k voľbe práva. Čl. 4 Dohovoru uvádza, že: „ V rozsahu, v ktorom nedošlo k voľbe rozhodného práva pre zmluvu podľa Článku 3, zmluva sa spravuje právnym poriadkom štátu, s ktorým má najužšiu väzbu. " Vzhľadom na skutočnosť, že Zmluva bola uzatvorená podľa Českého práva, v Českej republike, žalobcom je česká právnická osoba a žalovaný v tej dobe mal obvyklý pobyt v Českej republike, je jasné, že najužšia väzba je s českým právom. Z toho vyplýva, že aj keby nebola dojednaná voľba práva, rozhodným právom je český právny poriadok. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o právny vzťah, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere, pričom zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) z.č. 513/1991 Sb. absolútnym obchodom, predmetný záväzkový vzťah sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. V zmysle § 261 ods. 4 z.č. 513/1991 Sb. prvá veta za bodkočiarkou, sa ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo špeciálnych predpisov a spotrebiteľských zmluvách, adhézných zmluvách, zneužívajúcich klauzulách a iných ustanoveniach smerujúcich k ochrane spotrebiteľa však použijú vždy ak je to v prospech zmluvnej strany ktorá nie je podnikateľom. V otázke posúdenia problematiky premlčania v spotrebiteľských zmluvách uzatvorených podľa Obchodného zákonníka Českej republiky sú právna prax a ustálená judikatúra jednoznačné (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR č.k. 32 Cdo 3337/2010 zo dňa 24.07.2012). Vzhľadom na vyššie uvedené, premlčacia doba v týchto prípadoch sa riadi Obchodným zákonníkom a je 4 ročná. Okresný súd nesprávne odôvodnil použitie slovenského právneho poriadku v dôsledku čoho súd aplikoval na predmetný právny vzťah okrem iného § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, na základe čoho došlo k samotnému zamietnutiu žaloby. Predmetné rozhodnutie navyše považuje za nedostatočne odôvodnené a zmätočné.

11. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

12. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec podľa § 391 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Keďže v prejednávanej veci ide o konanie s cudzím prvkom, a to s poukazom na sídlo žalobcu, ktoré je v Českej republike a bydlisko žalovaného, ktoré je na území Slovenskej republiky, súd prvej inštancie správne najprv riešil otázku právomoci a príslušnosti súdov Slovenskej republiky na konanie v tejto veci a tiež otázku aplikácie právneho poriadku, ktorý má byť použitý na posúdenie nároku žalobcu. Dospel pritom správne k záveru, že vo veci má právomoc rozhodnúť a miestne príslušný je súd prvej inštancie. Na druhej strane však nesprávne právne nároky uplatnené žalobcom posudzoval podľa príslušných predpisov Slovenskej republiky. Podľa Článku 3 ods. 1 Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rímsky dohovor zo dňa 19.6.1980) sa zmluva spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia účastníci zmluvy. Voľba musí byť dostatočne spoľahlivo vyjadrená alebo vyplývať z ustanovení zmluvy alebo z okolností prípadu. Účastníci si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal pritom odvolací súd za preukázané, že dňa 16.10.2009 bola medzi účastníkmi uzatvorená Zmluva o úvere č. 003362175, pričom zmluva bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ČR, a zároveň podľa čl. 1 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) ČSOB, a.s, právne vzťahy medzi klientom a bankou pri poskytovaní služieb, produktov a uzatváraní bankových obchodov v rámci predmetu činnosti ČSOB sa riadia právom Českej republiky. Keďže si účastníci v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami Dohovoru a VOP zvolili, že sa zmluva spravuje právnym poriadkom Českej republiky, súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak v predmetnom spore na vec aplikoval právo Slovenskej republiky.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie /§ 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 CSP/. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť právne nároky uplatnené žalobcom podľa príslušných predpisov Českej republiky a po vykonanom dokazovaní opätovne rozhodnúť.

15. O náhrade trov odvolacieho konania bude podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).